

УДК 821.161.2 І.Франко : 016-051 Дорошенко (01)

БІБЛІОГРАФІЧНА ФРАНКІАНА ВОЛОДИМИРА ДОРОШЕНКА

Наталія РИБЧИНСЬКА

*Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника НАН України,
відділ наукової бібліографії
вул. В. Стефаника, 2, 79000 Львів, Україна, тел. 8 0322 72 59 66*

Наукове товариство ім. Шевченка у Львові доручило голові Бібліографічної комісії В. Дорошенкові скласти персональний бібліографічний покажчик до 40-річчя літературної діяльності Івана Франка. З об'єктивних причин зібраний матеріал не вдалося опублікувати вчасно і повністю. Два випуски покажчика, видані у 1918 р. і 1930 р. під назвою “Спис творів Івана Франка з додатком статей про нього і рецензій на його писання” охопили белетристику, критико-публіцистичні й наукові праці. Незважаючи на окремі недоліки, ця робота В. Дорошенка має всі ознаки наукового видання і зберігає свою цінність донині як досить повне і достовірне бібліографічне джерело.

Ключові слова: персональний бібліографічний покажчик, Бібліографічна комісія НТШ, В. Дорошенко, історія української бібліографії, архівна картотека, франкознавство, епістолярна спадщина.

Українське франкознавство – потужний пласт національної науки, репрезентований різноплановими дослідженнями. Невід’ємну його частку складає бібліографічна Франкіана, яка має вагомі здобутки. Дослідникам Франкової творчості добре відомі бібліографічні покажчики, укладачами яких були М. Павлик [29], І. Бойко [15, 17], О.Н. Мороз [24, 25], М.О. Мороз [13, 14, 16, 24, 25], М. Бутрин [32]. Почесне місце у цьому списку повинен посісти ще один український бібліограф – Володимир Дорошенко [18-19], ім’я котрого як “буржуазного націоналіста” за радянських часів замовчувалось, а твори були вилучені з обігу. Тим часом йому належить ідея найпотужнішого бібліографічного проекту свого часу, що мав на меті з максимальною повнотою відобразити наукову і творчу спадщину І.Франка та її критичне осмислення.

Цим пояснюється наш інтерес до бібліографічного покажчика “Спис творів Івана Франка з додатком статей про нього і рецензій на його писання”, що його уклав В. Дорошенко [27, 28]. У пропонованій статті буде обговорено історію створення покажчика і зроблено детальний аналіз обох його випусків задля об’єктивної оцінки роботи укладача.

Для висвітлення теми, яка досі не була предметом окремого дослідження, залучено листи В. Дорошенка, що зберігаються у відділі рукописів ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України [6] та листи різних осіб до бібліографа з його особистого архіву в ЦДІА України у Львові [19]. Використано також матеріали зі збірника “Листи Юрія Меженка до львів’ян”, які підготувала до друку М.А. Вальо [20]. Деякі відомості почерпнуто з робіт О. Данка [4], С. Микитки [21], В. Міяковського [22] про В.Дорошенка.

Як відомо, перший ґрунтовний бібліографічний покажчик І. Франка з нагоди 25-ліття його літературної діяльності склав М. Павлик [29]. У 1914 р. Наукове товариство

ім. Шевченка у Львові готувалось відзначити сорокарічну дату письменницької діяльності письменника, зокрема планувало видати спеціальний ювілейний збірник на його пошану. До згаданого збірника мав увійти і бібліографічний покажчик Франкових творів, який доручили укласти В. Дорошенкові. На той час він обіймав посаду управителя Бібліографічного бюро і виконував обов'язки голови Бібліографічної комісії НТШ, отже були всі підстави довірити цю важливу роботу саме йому.

На відміну від М. Павлика, який склав хронологічний реєстр творів ювіляра, В. Дорошенко поставив перед собою ширші завдання. Увесь доробок І. Франка за 1874–1913 рр. він планував подати у чотирьох розділах: I. Красне письменство. II. Критика і публіцистика. III. Наукові писання. IV. Рецензії. В останньому, п'ятому розділі, мала бути зібрана література про І. Франка. Можливо, така широка програма майбутнього бібліографічного покажчика спонукала членів історично-філософської секції НТШ прийняти рішення про його публікацію окремим виданням [33, с. 14]

Великий обсяг матеріалу і обмежений час для його опрацювання змушували В. Дорошенка до інтенсивної напруженої роботи. Працюючи над покажчиком, майже в кожному листі до В. Гнатюка бібліограф нарікає на свою велику завантаженість. Зокрема, 27 грудня 1913 р. він писав: “Від рання до вечора сиджу в бібліотеці й ладжу показчик до Франка” [6]. З листа, датованого 16 березня 1914 р., дізнаємося про початок передруку: “Я тепер дуже зайнятий: друкую показчик до Франка і маю багато клопоту з ним. Працюю з ранку до пізньої ночі – в нашій Бібліотеці¹, в “Просвіті”, в університеті” [6].

В. Дорошенкові довелося виконати велику пошукову роботу з метою атрибуції творів Каменяра, тобто встановлення авторства його публікацій, виданих анонімно або підписаних маловідомими псевдонімами чи криптонімами. Для позитивного розв'язання цієї проблеми найдоцільніше було звернутись по допомогу до самого І. Франка. Спершу поет не погоджувався на зустріч, оскільки був ображений на В. Дорошенка, який написав у 1910 р. не вельми прихильну рецензію на його “Нарис історії українсько-руської літератури” [10].

Однак голос розуму пересилив амбіції, і зустріч відбулась. В. Дорошенко згадував про неї: “...ми переглянули з ним удвох усі його статті, друковані в “Ділі”, при чому І. Франко подав чимало поправок до бібліографії, яку склав М. Павлик, не одне до неї додав, а не одне велів викинути, як не його річ” [7, с. 536].

Зазначений факт заслуговує на особливу увагу, оскільки розвіює міф радянських бібліографознавців про виняткову цінність цього персонального покажчика, що його М. Павлик склав нібито за активної участі Франка. Тим часом у передмові до збірки “В наймах у сусідів” сам І. Франко писав, що консультація з Павликом насправді була дуже побіжною, в результаті чого бібліограф не зафіксував 5 публікацій поета, зате приписав йому 75 чужих [30, с. 261]. Крім того, І. Франко, який дуже прискіпливо ставився до якості бібліографічних праць, вказав на такі хиби в роботі М. Павлика, як відсутність передмови та непронумеровані позиції. “Надіюся, – писав поет, – що все те буде справлене й доповнене в новій бібліографії моїх писань, яка незабаром має вийти заходом бібліографічної комісії при Наук[овому] тов[аристві] ім[ені] Шевченка” [30, с. 261]. Властиво на засіданні цієї комісії 25 червня 1914 р. В. Дорошенко доповів, що вже передав до набору кілька аркушів Франкової бібліографії [30, с. 262]. Подальшій публікації покажчика перешкодила Перша світова війна.

Як політичний емігрант, В. Дорошенко був змушений виїхати до Відня, де активно працював у Союзі Визволення України. І. Франко, переживши російську окупацію у Львові,

¹ Йдеться про бібліотеку НТШ, у якій В. Дорошенко працював від 1909 р.

не втрачав інтересу до свого майбутнього персонального покажчика. В листі до В. Дорошенка 4 листопада 1915 р. він писав: “З Вашим підписом повинна вийти бібліографія моїх писань за 40 літ, і я надіюсь, що Ви не покинете сеї роботи й був би вдячний Вам, якби в дальшій протязі й мене допущено до участі в ній” [31]. Також І. Франко повідомив, що переглянув передвоєнний машинопис і подав деякі зауваження. В. Дорошенко, не маючи можливості повернутись до Львова, своєю чергою вживає заходи, аби отримати всі матеріали для подальшої праці над покажчиком. За посередництвом В. Гнатюка він звертається до директора друкарні НТШ І. Криловського з проханням надіслати картотеку і видрукувані аркуші до Відня [6]. Виявилось однак, що під час російської окупації Львова частину картотеки було знищено.

Тому після повернення до Львова В. Дорошенко зміг передати для публікації лише п’ять аркушів, підготованих ще перед війною. Оскільки видавничі можливості НТШ у післявоєнний період значно скоротились, “Спис творів Івана Франка з додатком статей про нього і рецензій на його писання” вирішено друкувати частинами у серії Бібліографічної комісії “Матеріали до української бібліографії”. Перший випуск покажчика, що відображав усю художню творчість І. Франка та його публіцистику за 1874–1888 рр., вийшов 1918 р. [27].

У передмові бібліограф виклав програму майбутнього покажчика, наголосивши на прагненні продовжити його хронологічні межі до моменту виходу останнього випуску. Наприкінці В. Дорошенко мав намір подати список скорочень, доповнення і спростування, а також допоміжні покажчики (іменний та предметний).

Укладач сподівався, що наступні випуски персонального покажчика І. Франка буде опубліковано найближчим часом, але цьому завадили фінансові проблеми НТШ. Певні труднощі виникли і в самого В. Дорошенка. Зокрема, щоб поновити знищену під час війни картотеку, йому довелось ще раз опрацювати деякі періодичні видання, наприклад, “Kurjer Lwowski” за 1888–1897 рр. [28, с. V].

У середині 20-х років укладач підготував до друку матеріал для другого випуску покажчика, плекаючи надію видати його у ювілейному 1926 р. Очікувала цього й наукова громадськість Львова. Так, у 1925 р. відомий історик, директор бібліотеки НТШ І. Кревецький у статті “Перед 10-тими роковинами смерті І. Франка” наголошував на необхідності видання всіх випусків покажчика [18].

Праця В. Дорошенка привернула також увагу наукових кіл УСРР. Директор Українського наукового інституту книгознавства у Києві Ю. Меженко в листі, адресованому львівському бібліографові 28 березня 1926 р., повідомляв про намір інституту придбати право на видання обох випусків персонального покажчика І. Франка [20, с. 70]. На жаль, ні в Києві, ні у Львові нічого так і не було опубліковано. Другий випуск “Спису творів Івана Франка” побачив світ лише у 1930 р. після тривалих клопотань В. Дорошенка, якому вдалось заручитися підтримкою тодішнього голови НТШ К. Студинського. До цього випуску увійшла публіцистика І. Франка (1888-1916) та весь його науковий доробок [28].

Загалом у двох випусках В. Дорошенко подав 3 637 бібліографічних записів (з них 30 як додатки) з таким жанровим розподілом: художня література – 1 712; критико-публіцистичні твори – 1 342; наукові праці – 583.

Укладач намагався відобразити багатогранну творчість І. Франка з максимальною повнотою. Він зібрав не тільки оригінальні твори Каменяра українською та іноземними мовами, але й переспіви і переклади із зарубіжної белетристики та наукової літератури. Реєстр містив книги, статті у календарях, альманахах, періодичних виданнях та збірниках і навіть у шкільних підручниках. Бібліограф подавав також праці інших авторів з передмовами І. Франка, його коментарями чи редакторськими зауваженнями.

У розділі “Красне письменство” занотовано збірки поезій та прози, окремі художні твори різних жанрів (вірші, оповідання, казки, новели, повісті, романи) та уривки з них. Зібрано чимало перекладів І. Франка із чужоземних літератур українською мовою, зокрема твори Д. Байрона, Г. Гайне, Й. Гете, М. Гоголя, В. Гюго, Данте, Г. Ібсена, А. Міцкевича, В. Соловйова, М. Твена, В. Шекспіра та багатьох інших. Привертають увагу переклади з французької на польську (А. Доде, Е. Золя) та з української і російської на німецьку (М. Некрасова, В. Стефаніка, Т. Шевченка).

Розділ “Критика і публіцистика” містив численні статті вченого в українській, польській, австрійській періодиці. Включено також заяви і політичні відозви, які І. Франко написав сам чи у співавторстві.

Третій розділ відображав науковий доробок І. Франка у галузі літературознавства, мовознавства, етнографії, історії, економіки та інших дисциплін. Окрім того, сюди увійшли реферати його власних і чужих праць, які вчений зачитував на засіданнях філологічної та історично-філософської секцій НТШ. Зміст цих рефератів друкувала “Хроніка” товариства. Під № 3411 зареєстровано енциклопедичну статтю “Южнорусская література”, опубліковану 1904 р. в 41-му томі російського енциклопедичного словника Брокгауза та Єфрона. Того ж року вона вийшла окремою відбиткою [28, с. 168].

У розділах матеріал упорядковано за хронологічним принципом. У межах року окремі видання та статті, незалежно від мови, подано за алфавітом їх назв. Після оригінальних публікацій занотовано переклади, переспіви й переробки, а насамкінець – твори за редакцією І. Франка.

Бібліографічний опис у покажчику досить повний і точний, оскільки переважну більшість матеріалу опрацьовано за принципом *de visu*. В описі книг, крім обов’язкових елементів, В. Дорошенко вказував такі додаткові відомості як жанр твору, формат і серія видання, наявність ілюстрацій чи портретів. Для низки поезій після їхньої назви подано у квадратних дужках перший рядок вірша. Так само у квадратних дужках розписано зміст збірників. Наприкінці укладач нотував використаний псевдонім чи криптонім або ж зазначав анонімність Франкових публікацій – “без підп.”.

Матеріали, що виходили регулярно у постійних рубриках періодичних видань, укладач подавав як одну бібліографічну позицію, у межах якої нумерував кожен окрему публікацію. Наприклад, під номером 1852 зібрано огляди журналів (41 публікація), які Франко написав упродовж 1884 р. для рубрики “Перегляд часописей” у “Ділі” [27, с. 67-69]. Аналогічно описано матеріали рубрики “Дрібні вісти з літератури і науки” у “Зорі” [28, с. 141-142], цикл рецензій під загальною назвою “Teatr ruski” у польській газеті “Kurjer Lwowski” [28, с. 81, 90, 100] та ін.

Важливим засобом характеристики окремих творів були анотації. Короткі довідкові анотації у квадратних дужках після назви слугували зазвичай для пояснення змісту публікацій іноземними мовами. Ширші анотації після бібліографічного опису вміщували відомості про мотиви написання, передрук в інших джерелах чи переклад, цензурні переслідування, розголос і т. п.

Великою заслугою бібліографа було те, що поруч з творами І. Франка він реєстрував критичні відгуки на них, які подавав під гаслами: “Рец [ензія]”, “Голоси преси”, “Замітки про статтю”. Найчастіше відгуки на твори І. Франка друкували часописи “Буковина”, “Діло”, “Жите і слово”, “Зоря”, “Кіевская Старина”, “Літературно-науковий вістник”, “Руслан”. Увагу критиків привертала як окремо видані праці й збірки творів, так і публікації в пресі різними мовами. А найбільш резонансною виявилась стаття про А. Міцкевича “Ein Dichter des Verrathes” [“Поет зради”], опублікована в австрійському часописі “Zeit” 1897 р.

В. Дорошенко зареєстрував 53 відгуки на цю статтю, яка викликала обурення польської громадськості і стала причиною розриву І. Франка з газетою “Kurjer Lwowski” та підставою для його виключення з “Towarzystwa Historycznego” [27, с.113-116].

Свого часу цей персональний бібліографічний показчик І. Франка отримав схвальну оцінку в рецензіях М. Возняка [2], О. Гуцала [3], Д. Дорошенка [12]. Натомість за радянських часів не могло бути мови про об’єктивне ставлення до праць “буржуазного націоналіста”. Тому, характеризуючи “Спис творів Франка з додатком статей про нього і рецензій на його писання”, літературознавець О.І. Дей піддав показчик нищівній критиці. На його думку, такі недоліки як суб’єктивний підхід до поділу праць на наукові та публіцистичні, певні пропуски, реєстрація першодруків всуміш з передруками, надмірне вживання відсилок “ibid” [там само] та нерозкритих скорочень, нібито свідчать про дилетантський характер роботи, “яка не може задовольнити сучасних вимог дослідників-літературознавців” [5, с. 6]. Аналогічну оцінку знаходимо і в М. Мороза [23]. Однак ці категоричні висновки були спричинені ідеологічними постулатами тодішнього тоталітарного режиму. Окремі помилки та вади аж ніяк не перекреслюють загальної наукової вартості бібліографічного показчика. Треба також зазначити, що деякі недоліки, зокрема відсутність повноцінного науково-довідкового апарату, пояснюються незавершеністю роботи. Адже сподівання В. Дорошенка видати під егідою НТШ усі випуски персонального показчика І. Франка виявились марними. Згадуючи про це у своєму нарисі про товариство, він писав: “...треба було видати ще зо два випуски, щоб докінчити цю бібліографію, дуже важну для вивчення Франкової творчості. Залишалося ще опублікувати список видань посмертних його творів, його рецензій та літератури про нього. Дослідник знайшов би там багато невідомого” [8, с. 104].

До ідеї видання повного персонального бібліографічного показчика І. Франка В. Дорошенко повернувся ще раз після приєднання Західної України до УРСР. Як тодішній заступник директора Львівської філії бібліотеки АН УРСР¹, він зумів переконати її керівництво у необхідності підготовки такого показчика до 85-ліття від дня народження Івана Франка і внесення відповідного пункту до плану роботи відділу української мови і літератури на 1941 р.² Можливості, що з’явилися у нових політичних реаліях, бібліограф намагався використати, щоб максимально поповнити картотеку творів І. Франка та літератури про нього. Підтвердженням слугують листи, які В. Дорошенко отримував у відповідь на свої численні запити. Представники видавництва, наукових інституцій та педагогічних закладів, окремі літературознавці та перекладачі надсилали франкознавчі матеріали або повідомляли про їхню появу, інформували про власну участь у перекладанні чи виданні творів Каменяра. Так, про підготовку кількатомного видання творів І. Франка у Москві пише відомий перекладач Б. Турганов³. З листа довідуємось про надіслані ним до Львова бібліографічні списки Франкових творів у російських перекладах [19]. Чимало цікавих відомостей містять листи від Ю. Меженка, який на той час працював у Публічній бібліотеці ім. М.Є. Салтикова-Щедріна в Ленінграді [20, с. 91-134]⁴. Спираючись на його допомогу, В. Дорошенко намагався зібрати якнайповніші списки творів І. Франка, що виходили в Росії, у тому числі публікації в періодичних виданнях. Усі деталі співпраці знайдемо у спеціальному договорі, який дирекція Львівської філії АН УРСР уклала з Ю. Меженком

¹ Тепер Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника НАН України.

² Цей Відділ було утворено на основі колишньої бібліотеки НТШ.

³ П’ятитомне видання вибраних творів І. Франка в перекладі російською та за редакцією М. Рильського і Б. Турганова вийшло в Москві у 1945-1951 рр.

⁴ Тепер Національна бібліотека Російської Федерації.

[20, с. 103-105]. Аналогічні переговори провадили з київським бібліографом О. Ровнер, якій запропонували опрацювати бібліографічну франкіану 1917–1924 рр., спираючись на фонди бібліотеки АН УРСР та бібліотеки ВКП(б)¹. Відповідь з Києва була позитивною. О. Ровнер погодилась разом з групою бібліографів узяти участь в укладанні бібліографічного покажчика І. Франка, просила вислати його проспект, уточнити принципи відбору і правила опису літератури, а також зазначити терміни виконання роботи [19].

Усі ці плани перекреслила Друга світова війна, а відтак вимушена еміграція В. Дорошенка на Захід. Однак зібрана картотека вціліла і нині зберігається у фонді НТШ в ЦДІА України у Львові [26]². І якщо з неї черпали-таки відомості бібліографи радянських часів [1, с. 132], використати її повністю вони не могли. Адже з ідеологічних міркувань заборонялось оприлюднювати матеріали, авторів яких вважали персонами *non grata*. Отже, для сучасних франкознавців згадана архівна картотека й надалі зберігає свою актуальність і наукову цінність.

У контексті задекларованої теми варто згадати ще дві публікації В. Дорошенка. Заслугує на увагу, зокрема, його стаття “Франко як бібліограф”, видрукувана в журналі “Сучасність” вже на еміграції [11]. Оглянувши бібліографічний доробок поета, автор дійшов висновку, що ці праці І. Франка “запевняють йому тривале місце в історії української бібліографії” [11, с. 22]. Серед них бібліографічні покажчики й огляди, бібліографічні розвідки, рецензії на бібліографічні праці. В. Дорошенко підкреслює Франкові заслуги перед історією української бібліографії. На відміну від інших, І. Франко вважав, що відлік історії української бібліографії треба починати з XI ст., коли з’явилися перші індекси заборонених Церквою книг в “Ізборнику Святослава 1073 року” [11, с. 23].

Згадаємо ще також рецензію В. Дорошенка на виданий в УРСР бібліографічний покажчик І. Франка, який склав І. Бойко [9]. Оцінка згаданого покажчика цікава уже тим, що її дав фахівець, який сам близько 30 років збирав франкознавчі матеріали. Тому рецензія дуже конкретна. У ній послідовно проаналізовано кожен з 13-ти розділів покажчика і зазначено пропуски, помилки й неточності. Рецензент, звісно, звернув увагу на хиби роботи, що їх можна пояснити ідеологічними причинами: “...обмеження показника тільки так званою радянською добою можна б назвати нормальним явищем радянських видань, бо вони узалежнені від умов режиму” [9, с. 109]. Цей недолік, на думку В. Дорошенка, притаманний більшості бібліографічної продукції Радянського Союзу, так само, як і перевантаження низькопробним матеріалом. Водночас рецензент зауважив і такі хиби, що залежали від укладача, зокрема невідповідна систематизація матеріалу в розділі, де зареєстровано Франкові переклади, а також значні прогалини в інформації.

На нашу думку, висновок В. Дорошенка про вкрай незадовільну якість рецензованої праці не позбавлений суб’єктивізму. До цього, найвірогідніше, спричинились його власні нереалізовані ідеї створити вичерпну франкознавчу бібліографію. Тим часом рецензований бібліографічний покажчик І. Франка, попри всі його недоліки, усе ж не належав до найгірших зразків бібліографічної продукції УРСР і тривалий час залишався єдиним джерелом для радянських дослідників життя і творчості І. Франка.

Отже, знайомство з історією створення “Спису творів Івана Франка з додатком статей про нього і рецензій на його писання” дозволяє зробити висновок, що В. Дорошенко мав намір підготувати фундаментальний бібліографічний покажчик, який би з максимальною

¹ Тепер Національна парламентська бібліотека України.

² Детальніша характеристика згаданої картотеки неможлива, оскільки ЦДІА України у Львові вже тривалий час не обслуговує читачів.

повнотою відображав не тільки багатогранну творчу та наукову діяльність, але й літературу про нього. З об'єктивних причин частину зібраних матеріалів не вдалось видати, і вони досі зберігаються у вигляді архівної картотеки в ЦДІА України у Львові. Натомість два опубліковані випуски бібліографічного покажчика засвідчили, що, попри деякі недоліки, робота В. Дорошенка має всі ознаки наукового видання.

1. *Вальо М.* Марія Деркач. 1896–1972: Бібліографічний покажчик. Спогади. Розвідки. Листи. – Львів, 1999. – 252 с.
2. *Возняк М.* [Рецензія] // Життя і мистецтво. – 1920. – Ч.2. – С.71. – Рец. на кн.: Список творів Івана Франка з додатком статей про нього і рецензій на його писання. – Львів, 1918. – Вип. I. – [VI], 80 с.
3. *Гуцало О.* [Рецензія] // Наше минуле. – 1918. – Ч.2. – С. 237. – Рец. на кн.: Список творів Івана Франка з додатком статей про нього і рецензій на його писання. – Львів, 1918. – Вип. I. – [VI], 80 с.
4. *Данко О.* Володимир Дорошенко – праця для книжної культури // 125 років київської академічної традиції. 1861–1986: Збірник. – Нью-Йорк, 1993. – С. 419–442.
5. *Дей О.* Іван Франко в бібліографії: [Передмова] // Іван Якович Франко: Каталог тв. письм. та літ. про нього. – Львів, 1956. – С.5–8.
6. *Дорошенко В.* Листи до Гнатюка В.М. за 1900–1925 рр. // ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України. Відділ рукописів. – Ф. 34, спр. 198.
7. *Дорошенко В.* “Літературно-науковий вістник” // Літературно-науковий вістник: Покажчик змісту. Т. 1-109 (1898–1932) / Уклад. Б. Ясінський. – Київ; Нью-Йорк: Смолоскип, 2000. – С. 527–542.
8. *Дорошенко В.* Огнище української науки Наукове товариство імені Т. Шевченка: 3 нагоди 75-річчя його заснування / Написав... – Нью-Йорк; Філадельфія, 1951. – 116 с.
9. *Дорошенко В.* Покажчик до Івана Франка // Сучасність. – Мюнхен, 1962. – № 6. – С. 101–109. – Рец. на кн.: Іван Франко: Бібліогр. покажч. / Склав І.З. Бойко. – Вид. 2-е, перероб. і доп. – К.: Вид-во АН УРСР, 1956. – 288 с.
10. *Дорошенко В.* [Рецензія] // Літературно-науковий вістник. – 1910. – Т.51, кн. 7. – С. 182–183. – Рец. на кн.: Франко І. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 р. – Львів, 1910. – 444 с.
11. *Дорошенко В.* Франко як бібліограф: (Сторінки з історії української бібліографії) // Сучасність. – Мюнхен, 1962. – № 6. – С. 21–24.
12. *Дорошенко Д.* [Рецензія] // Книгарь. – 1918. – № 14. – С. 850–851. – Рец. на кн.: Список творів Івана Франка з додатком статей про нього і рецензій на його писання. – Львів, 1918. – Вип. I. – [VI], 80 с.
13. Зарубіжне франкознавство: Бібліогр. покажч. / Упоряд. М. Мороз. – Львів, 1997. – 100 с.
14. Іван Франко: Бібліографія творів. 1874–1964 / Склав М.О.Мороз. – К.: Наук. думка, 1966. – 446 с.
15. Іван Франко: Бібліогр. покажч. / Склав І.З. Бойко. – Вид. 2-е, перероб. і доп. – К.: Вид-во АН УРСР, 1956. – 288 с.
16. Іван Франко: Бібліогр. покажч. 1956–1984 / Упоряд. М.О. Мороз. – К.: Наук. думка, 1987. – 521 с.

17. Іван Франко. 1856–1916: Бібліогр. покажч. / Склав І.З. Бойко. – К.: Вид-во АН УРСР, 1954. – 202 с.
18. *Кревецький І.* Перед 10-тими роковинами смерті І.Франка // *Стара Україна*. – 1925. – Ч. VI. – С. 113.
19. Листи Е. Бачинського, Д. Дорошенка, П. Карпінського, В. Приходька, С. Русової та ін. до В. Дорошенка // ЦДІА України у Львові. – Ф. 365, оп. 1, спр. 69.
20. Листи Юрія Меженка до львів'ян (1923-1969) / Авт.-упоряд. М. Вальо. – Львів: Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України, 2002. – 322 с.
21. *Микитка С.* Володимир Дорошенко: 3 нагоди 75-річчя визначного вченого й громадянина / З передм. О. Оглоблина. – Філядельфія, 1955. – 36 с.
22. *Міяковський В.* Володимир Вікторович Дорошенко (1879–1963): (У п'ятьліття смерті) // *Український історик*. – 1969. – № 1/3. – С. 45-55; № 4. – С. 30-37.
23. *Мороз М.А.* Вопросы библиографии и атрибуции произведений Ивана Франко: Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – К., 1963. – 20 с.
24. *Мороз О., Мороз М.* Матеріали до бібліографії критичної літератури про Івана Франка (1875–1938) // *Іван Франко: Статті і матеріали*. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1962. – Зб. 9. – С. 191-318.
25. *Мороз О., Мороз М.* Радянське франкознавство за двадцять років (1939–1959): (Матеріали до бібліографії) // *Іван Франко: Статті і матеріали*. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1960. – Зб. 8. – С. 179-388.
26. Переліки друків творів Франка, перекладів і статей про його життя та діяльність // ЦДІА України у Львові. – Ф. 309, оп. 2, спр. 667-681.
27. Список творів Івана Франка з додатком статей про нього і рецензій на його писання / Уложив В. Дорошенко. – Львів: Накладом Наукового Товариства ім. Шевченка, 1918. – Вип. I. – [VI], 80 с. – (Матеріяли до української бібліографії; Т. IV).
28. Список творів Івана Франка з додатком статей про нього і рецензій на його писання / Уложив В. Дорошенко. – Львів: Накладом Наукового Товариства ім. Шевченка, 1930. – Вип. II. – IX, С. 81-184. – (Матеріяли до української бібліографії; Т. IV).
29. Список творів Івана Франка за перше 25-літє его літературної діяльності. 1874-1898 / Зладив М. Павлик. – Львів: Виданє ювілейного комітета, 1898. – 127 с.
30. *Франко І.* Передмова [до збірки “В наймах у сусідів”] // *Зібр. тв.: У 50 т.* – К.: Наук. думка, 1983. – Т. 39: Літературно-критичні праці (1911–1914). – С. 258-264.
31. *Франко І.* Лист до В.В. Дорошенка // *Зібр. тв.: У 50 т.* – К.: Наук. думка, 1986. – Т.50: Листи (1895–1916). – С. 432.
32. Франкознавство у Львівському університеті: Хронолог. покажч. літ. (1945–1981) / Уклад.: М. Бутрин та ін. – Львів, 1984. – 125 с.
33. Хроніка Наукового Товариства імені Шевченка у Львові. – Львів, 1914. – Ч. 58/59, вип. 2/3. – 55 с.

VOLODYMYR DOROSHENKO'S BIBLIOGRAPHIC FRANKIANA**Nataliya RYBCHYNS'KA**

*Lviv V.Stefanyk Scientific Library of the National Academy of Sciences of Ukraine
Scientific Bibliography Department
2, V.Stefanyk Str., 79000, Lviv, Ukraine, phone: 8 0322 72-59-66*

Shevchenko Scientific Society in L'viv entrusted the head of Bibliographic committee Volodymyr Doroshenko with the task to make personal bibliographic guide to commemorate the 40th anniversary of Ivan Franko's literary activity. Unfortunately, the work of V. Doroshenko wasn't published completely and in time. Two issues of this guide, published in 1918 and 1930 and entitled "Spys tvoriv Ivana Franka z dodatkom statei pro nioho i recenziyi na yoho pysania" include belletristic, scientific, critical and publicistic works. In spite of some drawbacks the work of V. Doroshenko is a scientific edition and reliable bibliographic source.

Key words: personal bibliographic guide, Bibliographic committee of Shevchenko Scientific Society, V. Doroshenko, history of Ukrainian bibliography, archival card index, Ivan Franko Studies, epistolary heritage.

Стаття надійшла до редколегії 22.09.2005

Прийнята до друку 06.03.2006